

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ**

Πληροφορίες: Α. Κωστοπούλου
Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας: 101 83 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 210-3229954
FAX: 210-3239091
E-mail : gramatia@ypes.gr
[http:// www.ypes.gr](http://www.ypes.gr)

Αθήνα 14 Ιανουαρίου 2005

Α.Π. : οικ. 2077

**ΠΡΟΣ : Περιφέρειες του Κράτους
α) Δ/νσεις Αυτ/σης & Αποκ/σης
Έδρες τους
β) Δ/νσεις Τοπ. Αυτ/σης & Δ/σης
Έδρες τους στους Νομούς**

ΑΡ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ : 2

ΘΕΜΑ : Επιβολή ανταποδοτικών τελών από τους Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού

Με αφορμή διαμαρτυρίες που έχουν περιέλθει στο Υπουργείο μας από επαγγελματικές ενώσεις, επιχειρηματίες διαφόρων κλάδων αλλά και απλούς πολίτες, σχετικά με τα ανταποδοτικά τέλη που επιβάλλουν οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού, τόσο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1828/89 και του Ν.2218/94, περί δυνατότητας επιβολής δυνητικών ανταποδοτικών τελών, όσο και στο πλαίσιο καθορισμού του ύψους των τελών ανταποδοτικού χαρακτήρα που έχουν θεσμοθετηθεί ως πόροι των Ο.Τ.Α με ειδικές διατάξεις, θεωρούμε απαραίτητο να επισημάνουμε εκ' νέου τα ακόλουθα θέματα, που σχετίζονται τόσο με τη νομιμότητα των εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων, όσο και με το γενικότερο στόχο εξάλειψης των αλόγιστων αυξήσεων των τιμών, προς αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων στα εισοδήματα των πολιτών.

Τα Δημοτικά και Νομαρχιακά Συμβούλια είναι υποχρεωμένα, κατά τη λήψη των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων περί επιβολής ανταποδοτικών τελών, να θεσπίζουν τέτοιους κανόνες, κριτήρια και συντελεστές, ώστε τα επιβαλλόμενα τέλη να είναι **αντικειμενικά, δίκαια και ανάλογα της παρεχόμενης υπηρεσίας και της ωφελιμότητας σε κάθε κατηγορία υπόχρεων**. Θα πρέπει αυστηρά να τηρείται η **θεμελιώδης αρχή της**

ανταποδοτικότητα και κατά συνέπεια η αύξηση των τελών πρέπει να είναι ανάλογη με την αύξηση του κόστους των παρεχομένων υπηρεσιών.

Συνεπώς, για να είναι νόμιμες οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α που αφορούν την επιβολή ανταποδοτικών τελών πρέπει να ικανοποιούνται τα ακόλουθα κριτήρια :

- Πρέπει να αναφέρονται σε **συγκεκριμένο έργο ή παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών**
- Να προσδιορίζουν με ακρίβεια τον **κύκλο των ωφελούμενων προσώπων**
- Να ορίζουν ρητά και με σαφήνεια την **ειδική ωφέλεια** που απορρέει για τους υπόχρεους.
- Να **αιτιολογούνται ειδικώς**, με την παράθεση συγκεκριμένων στοιχείων, όσον αφορά στον προϋπολογισμό των εσόδων και εξόδων αλλά και στο εύρος του κύκλου των ωφελουμένων προσώπων, προκειμένου να είναι δυνατός ο έλεγχος της τήρησης της αρχής της ανταποδοτικότητας και να διασφαλισθεί η δίκαιη και αντικειμενική επιβάρυνση κάθε υπόχρεου.

Ειδικότερα, αναφορικά με τα δυνητικά ανταποδοτικά τέλη που μπορούν να επιβάλλουν οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1828/89 και Ν.2214/98 αντίστοιχα, επισημαίνονται επιπλέον τα ακόλουθα :

- Δεν είναι επιτρεπτή η επιβολή τελών προς τους πολίτες, για την παροχή σε αυτούς **κρατικών υπηρεσιών**, δηλαδή υπηρεσιών που στο παρελθόν ανήκαν στην αρμοδιότητα του Κράτους και μεταβιβάστηκαν στους ΟΤΑ ως αρμοδιότητές τους (π.χ. έκδοση διαβατηρίων, τεχνικός έλεγχος οχημάτων). Η παροχή των υπηρεσιών αυτών αποτελεί υποχρέωση των Ο.Τ.Α, για τις οποίες δεν μπορούν να απαιτούν από τους πολίτες πρόσθετες επιβαρύνσεις.
- Οι υπόχρεοι σε καταβολή τελών πρέπει να είναι αυτοί ακριβώς που πρόκειται να απολαμβάνουν την ωφέλεια από την παρεχόμενη υπηρεσία ή το εκτελεσθέν έργο. Η επιβολή τελών σε συγκεκριμένο κύκλο προσώπων, με ταυτόχρονη **διάχυση του οφέλους σε ένα αόριστο πλήθος ατόμων** δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της ανταποδοτικότητας.

Η μη ικανοποίηση των ανωτέρω κριτηρίων, που επιτάσσεται από τη φύση των τελών ανταποδοτικού χαρακτήρα, **αποστερεί τις αποφάσεις επιβολής τους από το στοιχείο της νομιμότητας.**

Στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να αποφεύγεται η δημιουργία σύγχυσης περί της νομιμότητας ή μη των πράξεων των συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α, υπενθυμίζονται οι οδηγίες που δόθηκαν με την αριθμ. 30/25432/2004 εγκύκλιο μας, σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται η έκδοση πράξης διαπιστωτικού χαρακτήρα, εντός των προβλεπόμενων από τις διατάξεις χρονικών προθεσμιών, για τις αποφάσεις εκείνες που κρίνονται νόμιμες και δε συντρέχει λόγος παραπομπής τους στις αρμόδιες Επιτροπές Ελέγχου των Περιφερειών, η οποία πρέπει να κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο Ο.Τ.Α

Δεδομένης της βαρύτητας των προηγούμενων επισημάνσεων και της άμεσης συσχέτισής τους με τη νομιμότητα ή μη των εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων, ιδιαίτερα ενόψει της αριθμ. 17545/107/19-4-2004 εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, που σας απεστάλη με το αριθμ. 49280/24-9-2004 έγγραφό μας, επί της οποίας υπήρξε η αριθμ. 58421/21.12.2004 απάντηση του Υπουργείου μας (φωτ/φο της οποίας σας επισυνάπτουμε), παρακαλούμε όπως κατά τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αποφάσεων των Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού δώσετε ιδιαίτερη έμφαση και προσοχή στο βαθμό κάλυψης των ανωτέρω αναφερομένων προϋποθέσεων και ταυτόχρονα μεριμνήσετε να λάβουν γνώση της παρούσας οι εποπτευόμενοι ΟΤΑ χωρικής αρμοδιότητάς σας, κοινοποιώντας το σχετικό έγγραφό σας στο Υπουργείο μας.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

**1. Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών
Δ/νση Μακροοικονομικής Ανάλυσης &
Προβλέψεων
Πλ. Συντάγματος
101 80 Αθήνα**

**2. Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών
Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών
Χρ. Λαδά & Αν. Γαζή 4
101 91 Αθήνα
(επί του Α.Π 1800/1318/15-10-04 εγγράφου)**

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘ. ΝΑΚΟΣ

3. Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας
(ΕΝΑΕ)
Μεσογείων 15
11526 Αθήνα
4. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε
Ακαδημίας 65 & Γενναδίου 8
106 78 Αθήνα
5. Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος
Ακαδημίας 7
106 71 Αθήνα
6. Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών
Ξενοφώντος 5
105 57 Αθήνα
7. Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων
Σοφοκλέους 15 & Αιόλου
105 51 Αθήνα
Υπόψη Προέδρου κ. Σ.Ι.Παραδιά
(επί του, από 3-11-2004, υπομνήματός σας)
8. Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου
Μητροπόλεως 42
Τ.Κ. 105 63 - ΑΘΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
(επί των αριθμ. 5395/25-10-04,
10678/3-11-04 και 11722/57/5.1.05 σχετικών)
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
4. Διεύθυνση Οικονομικών Ο.Τ.Α
Τμήμα Φορολογικό